

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou v právní věci žalobců: a) [redacted], b) [redacted], oba bytem [redacted], zastoupení Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem se sídlem Burešova 615/6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví** se sídlem Palackého nám. 4, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.9.2009 č.j. 36110/2009-HH-30.1.-13.8.09,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva zdravotnictví ze dne 7.9.2009 č.j. 36110/2009-HH.30.1-13.8.09 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobcům k rukám jejich právního zástupce Mgr. Davida Zahumenského, advokáta, náklady řízení ve výši 15.228,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou doručenou zdejšímu soudu prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 10.11.2009 domáhali vydání rozhodnutí, jímž by soud zrušil rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 7.9.2009 vydaného pod č.j. 36110/2009-HH-

30.1-13.8.09. V žalobě uvedli, že jsou rodiči nezletilé [REDAKCE], nar. dne [REDAKCE]. Shora specifikovaným rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně, vydané dne 7.7.2009 tak, že každému ze žalobců byla uložena pokuta ve výši 4.000,- Kč a náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč, pro spáchání přestupku na úseku zdravotnictví, neboť svoji dceru nepodrobili povinnému očkování.

Nezákonnost rozhodnutí žalobci spatřují v **tom, že neporušili zákonem stanovené povinnosti**. Nedodržení lhůt stanovených ve vyhlášce č. 537/2006 Sb. nemůže zakládat odpovědnost za spáchání přestupku. Odkázali na čl. 4 odst. 1 LZPS dle kterého lze povinnosti ukládat pouze na základě zákona, přičemž § 46 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví nestanoví dostatečně určité meze povinnosti podrobit se určitým druhům očkování, neobsahuje výčet jednotlivých druhů očkování, ani podmínky pro uložení jednotlivých povinností, proto nesplnění povinnosti uložené ve vyhlášce nelze považovat za spáchání přestupku. Odkázali na judikaturu Ústavního soudu (dále jen ÚS) ve věci Pl.ÚS 31/95 který dovodil, že za meze základních práv a svobod je přitom nutno považovat jakékoliv omezení svobodné vůle oprávněného subjektu. Citovali (P. Zářecký, Zákonná zmocnění pro vládu, ministerstva a jiné správní úřady k vydávání prováděcích předpisů), že právní předpis vydaný vládou, ministerstvem nebo jiným správním úřadem nesmí přesáhnout rámec daný zákonnou úpravou. Každý takový předpis může zákon pouze v intencích uvedeného provádět. Tam, kde meze zákona nejsou přesně formulovány, není vždy snadné přesně definovat prostor pro uplatnění prováděcího právního předpisu. Tedy vyhláška nesmí být v rozporu se zákonem, anebo s ústavním pořádkem a může zákon pouze v intencích ji zmocněných provádět. Nezákonnost rozhodnutí spatřují také v **nezjištění možnosti kontraindikace či přirozené imunity**. Žalobci poukázali na ust. § 46 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví, dle kterého k porušení povinnosti neočkování dítěte může dojít v případě, že u dítěte není dána přirozená imunita, anebo trvalá kontraindikace. Uvedli, že důvodem neočkování je obava z vedlejších účinků očkování, přičemž v jejich případě nebyla kvalifikovaně vyloučena rizika spojená s očkováním. Konstatování praktického lékaře není specializovaným vyšetřením, které by kvalifikovaně vyloučilo vedlejší účinky (tyto ostatně mohou být vyloučeny odborníkem z oblasti imunologie). Pokud stát nutí občany k invazivním zákrokům, pak by stát měl nabídnout co nejpřesnější informace o zákroku a vyloučit vedlejší účinky. Nezákonnost žalobci shledávají v **absenci řádného a úplného poučení o rizicích spojených s očkováním a o alternativních postupech**. Žalobci byli poučeni o některých rizicích spojených s neočkováním, nebyly jim však poskytnuty úplné informace týkající se rizik spojených s očkováním. Žádný z účastníků (praktická lékařka a úřední osoby v případě zainteresovaných) neposkytl žalobcům přesné a úplné informace v souladu s čl. 5 Úmluvy o biomedicíně a § 23 odst. 1 zákona č. 20/1966 o péči lidu, kdy v nesnadném rozhodování žalobců převládla obava naočkovat dítě právě z obavy vedlejších účinků a rizik tím spojených. Odkázali na rozhodnutí německého Spolkového soudního dvora ze dne 15.2.2000 sp.zn. VI ZR 48/99, který stanovil pravidla při očkování (aktuální doporučení stálé komise pro očkování, poskytnutí veškerých informací rodičům aj.). Nezákonnost rozhodnutí žalobci spatřují i v **rozporu rozhodnutí s čl. 5 Úmluvy o biomedicíně, s ustanoveními Úmluvy o právech dítěte a pro rozpor s ústavním principem přiměřenosti**. Žalobci spatřují stanovení povinnosti očkování dítěte vyhláškou v rozporu s čl. 5 a 26 Úmluvy o biomedicíně. Napadené rozhodnutí považují za nepřiměřený zásah do práv rodičů a dítěte. Opatření mohou být stanovena, avšak musí být přiměřená stanovenému cíli a léčba může být prováděna pouze s informovaným souhlasem. O nejlepším zájmu dítěte pak primárně rozhodují rodiče, kdy na základě dostatečného množství informací mají možnost posoudit vhodnost očkování pro dítě, jeho rozsah a určení vhodného věku pro dítě. Shora specifikovanou vyhlášku pak nepovažují za přiměřenou a souladnou s Úmluvou o

biomedicíně. Zavedení doporučeného očkování namísto povinného pak považují za vhodnější a souladnější zákonnou variantu. Trestní represe pak není vhodným nástrojem k motivaci rodičů nechat své dítě naočkovat. Poukázali na skutečnost, že v řadě zemí EU není očkování povinné. Nezpochybňují, že v případě rizika epidemie je vhodná reakce ze strany státu zavedení vhodného protiepidemického opatření. Poukázali na odborné studie týkající se očkování dětí, kdy např. v Anglii bylo povinné očkování zrušeno již v 19. století, v tzv. západním Německu bylo zrušeno v roce 1982, v tzv. východní části Německa bylo zrušeno v roce 1989. Nepřiměřenost zásahu spatřují v rozsahu očkování, kdy např. hepatitida typu B (obsažená v Hexavakcině) a její přenos je na malé dítě prakticky vyloučena, tetanus není infekčním onemocněním a nemůže dojít k přenosu na jiného člověka, poslední onemocnění poliomyelitidou (tzv. dětskou obrnou) bylo na území ČR hlášeno v roce 1960. Nezákonnost žalobci spatřují rovněž v **nepřiměřeně vysoké udělené pokutě**, kdy žalovaný se nevypořádal s otázkou tvrzené nízké společenské nebezpečnosti jednání. Stanovená pokuta ve výši 10.000,- Kč včetně nákladů řízení je pro rodinu s malým dítětem zatěžující. Neočkování dcery nese s sebou nízkou společenskou nebezpečnost, kdy poukázali na skutečnost, že v některých zemích EU není očkování povinné, přesto s ohledem na svobodu pohybu a pobytu v rámci zemí EU tyto osoby (děti) běžně do ČR přicestují, často se zde školsky vzdělávají. Rovněž se ze strany žalobců nejedná o nedbalost, žalobci jednají dle svého nejlepšího vědomí a svědomí, zajistili si dostatek informací, v daném oboru se snaží vzdělat, přičemž neočkovali svoji dceru, protože se bojí vedlejších účinků, které může dané očkování vyvolat. Nezákonnost rozhodnutí spatřují také v **udělení pokuty a náhrady nákladů řízení každému z rodičů zvlášť**. O provedení či neprovedení očkování musí být vydán souhlas obou rodičů, nelze tedy uložit sankci každému z rodičů, neboť oba rodiče jsou nositelé rodičovské odpovědnosti. Náklady řízení rovněž nemohou být uděleny samostatně, jednalo se o jedno řízení. Pro shora uvedené navrhli žalobci zrušení shora specifikovaného rozhodnutí.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil a vyslovil s ní nesouhlas. K námitce žalobců, že nedodržení lhůt stanovených k provedení základního očkování či dalšího přeočkování podle vyhlášky č. 537/2006 Sb. nemůže zakládat odpovědnost za spáchání přestupku, žalovaný uvedl, že zákon č. 258/2000 Sb. je normou veřejného práva upravující práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, který řádně prošel legislativním procesem a byl řádně vyhlášen, tudíž je součástí právního řádu České republiky. Dodržování povinností stanovených zákonem je po právu vymahatelné a správní orgán, který je pověřen k jejich kontrolou, se jím musí řídit. V souvislosti s uvedenými námitkami žalobců odkázal žalovaný zároveň i na článek 79 odst. 3 Ústavy České republiky, který stanoví: „*Ministerstva, jiné správní orgány a orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zmocněny zákonem*“, žalovaný uvedl, že zákon č. 258/2000 Sb. ve svém ust. § 108 odst. 1 toto zmocnění zakládá, a to mimo jiné i pro provedení jeho ustanovení § 46 odst. 1 a 2. Vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, je prováděcím právním předpisem, který na základě řádného zákonného zmocnění konkretizuje povinnosti uložené zákonem, blíže je určuje a zpodrobňuje, a to včetně v něm stanovených termínů k provedení očkování, o nichž žalobci mylně tvrdí, že jejich nedodržení proto nemůže zakládat odpovědnost za daný přestupek. Nelze souhlasit, že vyhláška přesahuje rámec daný zákonnou úpravou, resp. že zákon nestanovil dostatečně meze pro prováděcí právní předpis a v důsledku toho je obsah skutkové podstaty přestupku vymezen podzákonným právním předpisem. Zákon o ochraně veřejného zdraví uzákonil v něm vymezeným subjektům povinnost podrobit se povinnému očkování a stanovil zároveň rámec, v němž se prováděcí právní předpis „upravující jeho podrobnosti“ pohybuje. S ohledem na to, že legislativní proces tvorby zákona i jeho prováděcího předpisu je v souladu s Ústavou České republiky, žalovaný předmětná tvrzení odmítl. K námitce, že

nebyla řádně zjišťována možnost trvalé kontraindikace či přirozené imunity nezletilého dítěte žalobců, žalovaný uvedl, že před provedením pravidelného a zvláštního očkování je fyzická osoba povinná podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem vyšetření stavu imunity (odolnosti). Pravidelné a zvláštní očkování se neprovede při zjištění imunity vůči infekci nebo zjištění zdravotního stavu, který brání podání očkovací látky. Povinnost podrobit se imunitnímu vyšetření je dána jen v případech stanovených prováděcím právním předpisem, přičemž v § 4 vyhlášky č. 537/2006 Sb. není tato povinnost podrobit se imunologickému vyšetření před očkováním vůči v něm uvedeným infekčním onemocněním stanovena. Pokud žalobci namítali, že byli sice poučeni o některých rizicích spojených s neočkováním, ale nebyly jim poskytnuty pravdivé a úplné informace o možných důsledcích a rizicích očkování odpovídající poučení podle článku 5 Úmluvy a § 23 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., a odkázali i na ust. § 23 zákona č. 20/1966 Sb. na právo pacienta na poučení a informace o zdravotním stavu a právo odepřít souhlas s provedením vyšetřovacího či lékařského výkonu. Žalovaný uvedl, že uvedený vztah se netýká oblasti ochrany veřejného zdraví, která je upravena speciálním zákonem. č. 258/2000 Sb., jenž stanovil povinnost v něm vyjmenovaným osobám podrobit se očkování ve stanovených případech a termínech. K námitce týkající se rozporu s Úmluvou o právech dítěte a Úmluvou o biomedicíně žalovaný uvedl, že tato námitka je nedůvodná a odkázal na stanovisko vyslovené v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2006 č.j. 5 As 17/2005-66. Žalovaný se vyjádřil i k námitce nepřiměřenosti uložené pokuty, poukázal na to, že v odvolacím řízení rozhodl o snížení pokuty a vyhodnotil znovu společenskou nebezpečnost jednání žalobců. Vyjádřil se rovněž k povinnosti obou rodičů zajistit zájmy dítěte a odůvodnil uložení pokuty oběma rodičům. Žalovaný v závěru svého vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Městský soud v Praze o žalobě rozhodl rozsudkem č.j. 4 Ca 26/2009-56 ze dne 27.8.2010 tak, že napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovanému uložil povinnost uhradit žalobcům náklady řízení spočívající v uhrazeném soudním poplatku ve výši 2.000,- Kč. Městský soud v Praze poukázal v odůvodnění tohoto rozsudku na relevantní ustanovení právních předpisů a shledal důvodnou námitku porušení článku 4 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod s ohledem na stanovisko, které zaujal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21.7.2010 č.j. 3 Ads 42/2010-92. Městský soud v Praze vyšel z toho, že jednotlivé konkrétní skutkové podstaty reprobovaného jednání nejsou upraveny zákonem, nýbrž pouze podzákoným právním předpisem, v tomto případě vyhláškou č. 537/2006 Sb. Nebyly proto shledány požadavky Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. Listiny, protože je povinnost upravena podzákoným právním předpisem.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, o níž bylo rozhodnutí Nejvyšším správním soudem rozsudkem č.j. 4 As 8/2011-98 ze dne 29.5.2012 tak, že byl rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 4 Ca 26/2009-56 ze dne 27.8.2010 zrušen a věc byla Městskému soudu v Praze vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud takto rozhodl poté, co po přerušení řízení a rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále NSS) usnesením ze dne 3.4.2012 č.j. 8 As 6/2011-120, v němž rozšířený senát judikoval, že „rámcová úprava povinnosti fyzických osob podrobit se očkování stanovenému v § 46 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a její upřesnění ve vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, odpovídají ústavně právním požadavkům, podle nichž povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích (článek 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a meze základních práv a svobod mohou být upraveny pouze zákonem (článek 4 odst. 2 Listiny základních práv a

svobod.)“ V odůvodnění usnesení rozšířený senát vyšel z relevantní judikatury Ústavního soudu, zejména nálezu ze dne 3.10.1996 sp. zn. III. ÚS 105/1995 publikován pod č. N 91/6 Sb. NÚ 171 a nálezu ze dne 16.10.2001 sp. zn. Pl. ÚS 5/01 vyhlášen pod č. 410/2001 Sb. publikován pod č. N 149/24 Sb. NÚ 79. V odůvodnění usnesení rozšířený senát vyložil, že zásada, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích, „znamená, že prováděcím právním předpisem sice mohou být jednotlivcům ukládány povinnosti, ovšem nikoli povinnosti primární, tedy tyto základní povinnosti musí být stanoveny alespoň rámcově, ale přitom dostatečně jasně a určitě zákonem, který potom podzákonny právní předpis pouze upřesňuje. Jedná-li se navíc, jako v daném případě, o právní předpis odvozený od článku 79 odst. 3 Ústavy, k jehož vydání je třeba výslovného zákonného zmocnění, musí takové zmocnění dostatečně jasně a určitě definovat otázky, jež zákonodárce přenechává právní úpravě v podzákonném předpisu.“ Ohledně § 46 zákona o ochraně veřejného zdraví „rozšířený senát považuje za rozhodující, že odst. 1 citovaného ustanovení stanoví zcela jednoznačně určitým skupinám fyzických osob povinnost podrobit se pravidelnému očkování nebo zvláštnímu očkování. Na to pak navazuje povinnost upravená v odst. 2 podrobit se v některých případech před provedením pravidelného nebo zvláštního očkování vyšetření stavu imunity (odolnosti), resp. možné trvalé kontraindikace. Další související otázky jsou pak řešeny v odst. 3 – 5. Odst. 6 pak v souladu s předcházejícími odstavci svěřuje prováděcímu právnímu předpisu (příslušné vyhlášce Ministerstva zdravotnictví – viz § 108 zákona o ochraně veřejného zdraví) členění očkování a podmínky provedení očkování (tedy proti jakým infekčním nemocem nutno očkovat a v jakých termínech), způsoby vyšetřování imunity, vymezení pracovišť s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění a podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkováním fyzické osoby zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění. Lze tedy říci, že zákon stanoví vybraným skupinám fyzických osob sice rámcově, ale dostatečně jasně a určitě samotnou povinnost nechat se očkovat, a to v rámci pravidelného nebo zvláštního očkování, a s tím související povinnost podstoupit před tím vyšetření stavu imunity, vyhláška pak zejména upřesňuje, u jakých infekčních nemocí a v jakých termínech povinnost podrobit se pravidelnému nebo zvláštnímu očkování nastává a stanoví další podrobnosti. Na tuto právní úpravu pak navazuje § 29 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích, podle něhož se přestupku dopustí ten, kdo poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené k předcházení, vzniku a šíření infekčních nemocí. Podle § 29 odst. 2 zákona o přestupcích lze za tento přestupek uložit pokutu až do výše 10.000,- Kč a v blokovém řízení až do výše 5.000,- Kč. Rozšířený senát má tudíž za to, že tato právní úprava vyhovuje nejen článku 4 odst. 1 Listiny, ale zároveň i článku 39 Listiny, neboť samotná skutková podstata přestupku je v základních rysech vymezena v § 29 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích ve spojení s § 46 zákona o ochraně veřejného zdraví, a je pouze upřesněna v prováděcí vyhlášce.“ Na základě těchto důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto byl rozsudek Městského soudu v Praze, který vycházel z právního názoru vyjádřeného v rozsudku NSS č.j. 3 Ads 42/2010-92, zrušen. NSS v usnesení shora citovaném rozšířeného senátu dospěl k opačnému právnímu posouzení, totiž že právní úprava povinností fyzických osob podrobit se očkování stanovená v §46 zákona o ochraně veřejného zdraví, a vyhlášce č. 537/2006 Sb. odpovídá ústavně právním požadavkům článku 4 odst. 1 a 2 Listiny. Nejvyšší správní soud Městskému soudu v Praze uložil, aby ve věci znovu rozhodl a zabýval se dalšími námitkami, které žalobci v podané žalobě vznesli. Městský soud v Praze, vázán právním názorem vysloveným NSS ve zrušujícím rozsudku, se proto zabýval posouzením dalších námitek vznesených žalobci v podané žalobě.

Městský soud v Praze svým rozsudkem ve věci samé (v pořadí druhém), vázán názorem NSS dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná a proto ji zamítl. V rozhodnutí uvedl,

že vyšetření stavu imunity nezletilé bylo dostatečně provedeno ošetřující lékařkou nezletilé, dle které je nezletilá zdravým jedincem, u kterého neexistuje žádná kontraindikace očkování. Lékař je plně kompetentní k posouzení zdravotního stavu dítěte, přičemž v případě pochybnosti je to on, kdo si může vyžádat příslušné odborné vyšetření. Ohledně námítky týkající se nepoučení o rizicích spojených s očkováním soud uzavřel, že žalobci byli zcela a úplně poučeni o těchto rizicích, přičemž tento typ spadá do kategorie očkování povinného, tedy státní orgány jsou oprávněny vymáhat plnění zákonem stanovených povinností i proti vůli subjektů. Odkaz na pravidla Spolkového soudního dvora soud shledal irelevantní, neboť ta nejsou součástí českého právního řádu. Ohledně rozporu zákonné úpravy s Úmluvou o právech o biomedicíně soud odkázal na stanovisko NSS ze dne 28.2.2006 č.j. 5 As 17/2005-66 dle kterého žádná omezení nelze uplatnit na výkon práv a ochranných ustanovení v této Úmluvě kromě těch, která stanoví zákon a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu bezpečnosti veřejnosti, k předcházení trestné činnosti, ochrany veřejného zdraví nebo ochrany práv s svobod jiných. Tedy Úmluva úpravu obsaženou v zákoně nevyklučuje, ba naopak ji připouští, a proto soud uzavřel, že zákonná úprava není s touto Úmluvou v rozporu. Ohledně nepřiměřené výše pokuty soud uzavřel, že tato byla uložena pod dolní hranicí, kdy ve prospěch žalobců byla zohledněna jejich bezúhonnost, snaha jednat v nejlepším zájmu dítěte. Přesto soud uzavřel, že jejich jednání vykazuje znaky společenské nebezpečnosti, neboť neočkováním nezletilé by mohlo dojít k ohrožení veřejného zájmu, kdy následkem může být epidemický výskyt konkrétních infekčních onemocnění. Neposledně uložení pokuty oběma rodičům soud opřel o ustanovení § 34 odst. 1 zákona č. 94/1963, dle kterého rodičovská odpovědnost náleží oběma rodičům, proto ve spojení s § 79 odst. 1 zákona o přestupcích byly uloženy náklady každému obviněnému z přestupku.

Proti tomuto rozsudku podali žalobci kasační stížnost, kdy mj. uvedli, že jejich důvody jsou naléhavé a ústavně relevantní, neboť jejich projev je znakem základního práva na myšlení a svědomí a především svým jednáním vyjadřují snahu chránit zdraví svého dítěte. Opět zdůraznili, že žalobkyně je autorkou mnoha článků na téma očkování a autismus, kdy nelze vyloučit jejich propojení, sama na toto téma diskutovala s řadou zahraničních odborníků, žalobkyně diskutovala s řadou rodičů, kteří spojují autismus jejich dítěte s očkováním. Nezákonnost rozsudku spatřují ve skutečnosti, že soud se nezabýval důvody, které vedly stěžovatele k odmítnutí očkování. Žalobci jsou přesvědčeni, že pro dítě je nejlepší přirozená imunita, kterou může očkování narušit. Žalobci nedůvěřují očkovacímu systému v ČR, jsou přesvědčeni o tom, že očkování může být nebezpečné. Současně uvedli, že v řízení před orgány veřejné moci nebyla prokázána společenská nebezpečnost jejich jednání. NSS ve svém rozsudku ze dne 17.1.2014 č.j. 4As 2/2013-75 kasační stížnost zamítl a rozhodnutí Městského soudu v Praze potvrdil.

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 22.12.2015 rozsudky NSS ze dne 17.1.2014 č.j. 4 As 2/2013-75 a Městského soudu v Praze ze dne 31.10.2012 č.j. 4 A 43/2012-118 zrušil, neboť byla porušena základní práva stěžovatelů (žalobců) na svobodu svědomí podle čl. 15 odst. a na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 LZPS. Ve svém nálezu citoval několik nálezů tohoto soudu a dospěl k závěru, že oprávněnost světské výhrady svědomí může být naplněna splněním kumulativních podmínek, kterými jsou a) ústavní relevance tvrzení obsažených ve výhradě svědomí, b) naléhavost důvodů, jež k podpoře své výhrady nositel základní svobody uvádí, c) konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby a d) společenské dopady, jež může v konkrétním případě akceptovaná sekulární výhrada svědomí mít. Tedy po splnění těchto podmínek nelze danou osobu sankcionovat za nesplnění očkovací povinnosti a nemusí být trváno na povinném očkování a správní orgán musí vzít v potaz výjimečné stěžovatelem tvrzené důvody. Dle názoru ÚS nelze opomenout argument, dle

kteřého je očkování zásahem do tělesné integrity s dlouhodobými účinky do těla s dopadem na zdraví ve smyslu čl. 31 LZPS. Naléhavost důvodů zůstává v rovině subjektivní, přesvědčivost tvrzení je nutné posuzovat ad personam a nelze je podrobit postulátu objektivní pravdivosti. Stěžovatel musí se správním orgánem komunikovat od počátku, jeho projev musí být přesvědčivý a srozumitelný. Výhrada světského svědomí vztahující se k očkování nesmí extrémně vybočovat z legitimních cílů, jímž se relevantní oblast práva vyznačuje, výjimku nelze změnit v pravidlo. Ústavní soud rovněž odkázal na nález vydaný pod sp.zn. PL.ÚS 19/14, který upozornil orgány moci zákonodárné na neexistenci právní úpravy, jež by stanovila odpovědnost státu za případnou újmu na zdraví vzniklou povinným očkováním.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že správní orgán I. stupně na základě poznatků z vlastní činnosti zahájil se žalobci správní řízení o přestupku podle § 29 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., kterého se měli dopustit tím, že nepodrobili povinnému očkování proti záškrtu, tetanu dávivému kašli, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae b*, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě B nezletilé dítě [REDAKCE], nar. [REDAKCE], dceru žalobců. Při posouzení zavinění žalobců bylo vycházeno z ust. § 46 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., podle něhož je fyzická osoba povinna podrobit se v prováděcím právním předpisu, v upravených případech a termínech stanovenému druhu pravidelného očkování. Bylo vycházeno dále z ust. § 46 odst. 2 a odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., kde je stanoveno, v jakých případech se očkování neprovede a kdo nese odpovědnost za splnění povinnosti stanovené v odst. 1 citovaného ustanovení. Podle tohoto ustanovení se jedná o zákonného zástupce, pokud jde o osobu, která nedovršila 15. rok svého věku. Dále bylo vycházeno z ust. § 4 odst. 1 vyhlášky č. 537/2006 Sb., v němž je stanoveno, v jakých termínech a jakému druhu očkování je třeba nezletilé dítě podrobit. Správní orgán I. stupně, t.j. Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně, rozhodla dne 7.7.2009 pod č.j. 6574/2008/BM/PRAV tak, že žalobce uznal vinnými, jak bylo shora již uvedeno, přestupkem podle § 29 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., za nesplnění povinnosti předcházení vzniku šíření infekčních onemocnění stanovené v § 46 odst. 1 a 4 zákona č. 458/2000 Sb. ve spojení s § 4 odst. 1 vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem. Žalobci podali proti tomuto rozhodnutí odvolání, o němž rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím tak, že snížil uloženou pokutu a v ostatním ponechal rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezměněné.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále s.ř.s.).

Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem souhlasili všichni účastníci (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Právní úprava

Podle § 11 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích za přestupek lze uložit tyto sankce: a) napomenutí, b) pokutu. Podle § 29 odst. 1 přestupku se dopustí ten, kdo f) poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění. Podle odst. 2 za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až j) a písmen l) a n) lze uložit pokutu až do výše 10 000 Kč a za přestupek podle písmen k) a o) lze uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. V blokovém řízení (§ 86) může orgán ochrany veřejného zdraví

uložit za přestupky pokutu až do výše 5 000 Kč. **Podle § 12 odst. 1** při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k **závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení. Podle § 7 odst. 1** odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.

Podle § 46 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, fyzická osoba, která má na území České republiky trvalý pobyt, cizinec, jemuž byl povolen trvalý pobyt, cizinec, který je oprávněn k trvalému pobytu na území České republiky, a dále cizinec, jemuž byl povolen přechodný pobyt na území České republiky na dobu delší než 90 dnů nebo je oprávněn na území České republiky pobývat po dobu delší než 90 dnů, jsou povinni podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování. Prováděcím právním předpisem stanovené fyzické osoby a fyzické osoby, které mají být zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčních onemocnění, jsou povinny podrobit se ve stanoveném rozsahu stanovenému druhu zvláštního očkování. Podle odst. 2 před provedením pravidelného a zvláštního očkování je fyzická osoba povinna podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem vyšetření stavu imunity (odolnosti). Pravidelné a zvláštní očkování se neprovede při zjištění imunity vůči infekci nebo zjištění zdravotního stavu, který brání podání očkovací látky (trvalá kontraindikace). O těchto skutečnostech zdravotnické zařízení vystaví fyzické osobě potvrzení a důvod upuštění od očkování запиše do zdravotnické dokumentace. Podle odst. 4 jde-li o osobu, která nedovršila patnáctý rok svého věku, odpovídá za splnění povinností podle odstavců 1 až 3 její zákonný zástupce. Podle odst. 6 prováděcí právní předpis upraví členění očkování a podmínky provedení očkování, způsoby vyšetřování imunity, pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění a podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkováním fyzické osoby zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění.

Podle § 4 vyhlášky 537/2006 Sb. základní očkování se provede v době od započatého třináctého týdne po narození dítěte, vždy však až po zhojení postvakcinační reakce po očkování proti tuberkulóze, a to třemi dávkami hexavalentní očkovací látky s acelulární pertusovou složkou a inaktivovanou očkovací látkou proti přenosné dětské obrně (dále jen "hexavalentní očkovací látka") v průběhu prvního roku života dítěte, podanými v intervalech nejméně jednoho měsíce mezi dávkami, a čtvrtou dávkou podanou nejméně 6 měsíců po podání třetí dávky. Čtvrtá dávka hexavalentní očkovací látky se podá nejpozději před dovršením osmnáctého měsíce věku dítěte. Podle odst. 10 v případě kontraindikace podání některé ze složek hexavalentní očkovací látky se provede očkování alternativní očkovací látkou.

Posouzení právní věci soudem

Žalobci se domáhali vydání rozhodnutí, jímž by soud zrušil rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 7.9.2009 vydaného pod č.j. 36110/2009-HH-30.1-13.8.09. Žalobci nezákonnost rozhodnutí spatřovali v **a) neporušení zákonem stanovených povinností.** Nedodržení lhůt stanovených ve vyhlášce č. 537/2006 Sb. nemůže zakládat odpovědnost za spáchání přestupku, v **b) nezjištění možnosti kontraindikace či přirozené imunity,** v **c) absenci řádného a úplného poučení o rizicích spojených s očkováním a o alternativních postupech** v **d) rozporu rozhodnutí s čl. 5 Úmluvy o biomedicině, s ustanoveními Úmluvy o právech dítěte a pro rozpor s ústavním principem přiměřenosti** e)

nepřiměřeně vysoké udělené pokutě, kdy žalovaný se nevypořádal s otázkou tvrzené nízké společenské nebezpečnosti jednání f) udělení pokuty a náhrady nákladů řízení každému rodiči zvlášť.

Soud po zrušení svého rozhodnutí (v pořadí druhého) shora specifikovaným nálezem Ústavního soudu zkoumal naplnění kumulativních podmínek oprávněnosti světské výhrady svědomí, jimiž jsou a) ústavní relevance tvrzení obsažených ve výhradě svědomí, b) naléhavost důvodů, jež k podpoře své výhrady nositel základní svobody uvádí, c) konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby a d) společenské dopady, jež může v konkrétním případě akceptovaná sekulární výhrada svědomí mít. Podstatou žaloby žalobců je nesouhlas s vyslovením pokuty za neočkování své nezletilé dcery Anežky. Žalobci na podporu svých tvrzení odkázali na vybrané zahraniční právní úpravy, sama žalobkyně pracuje s autistickými dětmi, kdy nevylučuje možnost vzniku autismu ve spojení s očkovacími látkami, na toto téma publikuje, účastní se konferencí, aktivně se o toto téma zajímá, žalobci poukázali na některé očkovací látky obsažené v hexavalentní očkovací látce, které dle jejich názoru nejsou nezbytné vpravovat do těla malého jedince, kdy jsou tohoto názoru, že nikdo nemůže být potrestán za zájem na zachování přirozené integrity nezletilého jedince a za nesouhlas s uložením konkrétní povinnosti. Žalobci poukázali na skutečnost, že nebyli dostatečně odborně poučeni o možných vedlejších rizicích spojených s očkováním, přičemž z tohoto důvodu raději své dítě nenačkovali, neboť se obávají výskytu rizik spojených s očkováním, které nejsou stoprocentně vyloučeny.

Soud uzavřel, že žaloba je důvodná a podmínky pro zrušení rozhodnutí žalované jsou naplněny. Výhrada světského svědomí je základním právem každého člověka chráněným LZPS a nikomu nemůže být znemožněno svobodně přemýšlet, tvořit si vlastní názor, rovněž nikdo nemůže být potrestán pro jednání, které považuje za rozumné, spravedlivé, za situace, kdy předkládá zcela konkrétní a jasné důvody, proč s danou právní úpravou nesouhlasí. Zákon o ochraně veřejného zdraví upravil povinnost očkování, přičemž vymezení konkrétního rámce přenechal na vyhlášce vydané ministerstvem zdravotnictví. Žalobci nesouhlasí s obsahem tzv. hexavalentní očkovací látky, kdy součástí této vakcíny vpravené do těla novorozenců, později batolat, je množství očkovací látek, které nejsou v současné době dle žalobců aktuální, anebo přenos mezi takto malými dětmi je prakticky vyloučen. Rovněž poukázali na fakt, že by bylo možné očkování rozložit tzv. monovakcínami a některé očkování by bylo možné provést až v pozdějším věku dítěte, kdy je více vyvinutá imunita. K tomuto uzavřeli, že k tak razantnímu kroku přistoupili proto, že není ze strany státu ani výrobce garantována 0% rizikovost při výskytu vedlejších účinků, které mohou vyústit v ojedinělých případech k trvalému poškození zdraví. Vzhledem k tomu, že nebyli úplně a zcela konkrétně poučeni o možných rizicích, raději zvolili neočkování i když jsou si vědomi, že jisté monovakcíny mohou být za dané situace prospěšné. Soud argumenty žalobců vzal na vědomí a je toho názoru, že kumulativní podmínky pro uplatnění světské výhrady svědomí byly naplněny a že pokuta uložená jim správním orgánem není po právu. **Zákonem uložená povinnost je ve své podstatě střetem dvou zájmu, jedním je ochrana společnosti před výskytem epidemií a s tím spojená ochrana veřejného zdraví, na druhou stranu zákonem stanoveným povinným očkováním je zasaženo do tělesné integrity jedince, a to bez jeho svolení.** V daném případě je soud toho názoru, že pokud stát vyhodnotí jako nezbytné stanovit povinnost občanů podrobit se povinnému očkování, pak by to měl být stát, který bude garantovat 0% výskyt vedlejších účinků spojených s očkováním, v opačném případě ponese odpovědnost za rizika spojená s očkováním (přičemž tato odpovědnost v současné době právním předpisem upravena není). **Zásah do tělesné integrity bez svolení jedince by měl být možný pouze v odůvodněných případech, je-li to nezbytné, při zachování nejvyšší míry opatrnosti.**

Soud přisvědčil názoru žalobců, že vyšetření praktickou lékařkou k vyloučení vedlejších efektů při vpravení očkovací látky do těla novorozence je bez jakékoliv relevance. Praktický lékař při běžné prohlídce nemůže poznat kontraindikaci anebo nebezpečnost konkrétních očkovacích látek pro jedince. Toto mohou (nicméně i nemusí) odhalit specializovaná vyšetření na příslušných lékařských odděleních (kdy u tohoto typu očkování není stanoveno zákonem, resp. vyhláškou povinné podrobení se stavu imunity). Soud rovněž přisvědčil názoru žalobců, že postupem státních orgánů nebyli dostatečně a úplně poučeni o jednotlivých očkovacích látkách, o nutnosti naočkování těchto látek do těla novorozenců, proč byl daný postup zvolen, jaká mohou nastat rizika při vpravení do těla novorozence aj. Tato poučení v praxi nejsou ani dost dobře možná. Lékařská věda se vyvíjí, nicméně názory odborníků se liší a není možné jednoznačně určit, jak daná látka bude reagovat na konkrétní tělo jedince. Navíc, i když stanovení této povinnosti vychází z doporučení Světové zdravotnické organizace a z názorů vybraných odborných komisí, není vyloučeno, že mnoho odborníků z oblasti zdravotnictví má jiné názory. Z tohoto důvodu je soud toho názoru, že svoboda svědomí, myšlení a studia dané problematiky se týká všech jedinců, neboť ve finále jsou tito jedinci jejími příjemci. Nelze proto sankcionovat myšlení jedince, který svou vůlí a přesvědčivostí ve své podstatě otevírá diskuzi za účelem i možné eliminace výskytu vedlejších efektů, jeho primárním cílem není škodit rozhodnutí většinové společnosti, nýbrž poukazuje na šíři a aktuálnost daného problému (zájem o toto téma lze zjistit i z velkého množství internetových diskuzí na toto téma, na publikaci článku, na vyjádření odborníků aj.). Takové jednání soud ba naopak považuje za zcela žádoucí a prospěšné v demokratické společnosti. **Žalobci svým přístupem naplnili kumulativní podmínky světské výhrady svědomí, kdy primárním zájmem v jejich přístupu byla ochrana své nezletilé dcery před potencionálním rizikem spojeným aplikací zákonem uložené vakcíny, jejich cílem nebylo bojkotovat zákonem uložené povinnosti, kdy přístup žalobců vykazuje tak konzistentní postoj, přičemž na podporu svých tvrzení předkládali množství přesvědčivých tvrzení ohledně dané problematiky, přičemž z jejich jednání je patrné, že jejich přístup je čistě individuální za účelem zachování co nejvyšší přirozené imunity své dcery.** Jednání žalobců neneso znaky úmyslného rušení veřejného pořádku či bezpečnosti, uplatnění jejich LZPS chráněných práv se dostalo do rozporu se zákonem uloženými povinnostmi. Jak uvedeno shora, žalobci jednali se snahou otevřít na dané téma diskuzi, poukazují na alternativní možnosti v přístupu, kdy jejich jednání by ve svém důsledku mohlo být prospěšné, neboť předkládají rozumné argumenty na podporu svých tvrzení a v demokratické společnosti by neměly být apriori odmítány názory odlišné, obzvláště vykazují-li znaky mohoucí být prospěšné napříč společností.

K námitce žalobců, že vyhláškou stanovené povinnosti nemohou zakládat odpovědnost za spáchání přestupku, soud uzavřel, že tato námitka není důvodná. V souladu s čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR mohou Ministerstva vydávat na základě zákona a v jeho mezích právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny. Zákon o ochraně veřejného zdraví ve svém ust. § 46 odst. 6 zmocnil prováděcí právní předpis k úpravě členění očkování a podmínky provedení očkování, jakož i způsoby vyšetření imunity. V praxi tak bylo učiněno z důvodu nutnosti vysoce odborné specializace v dané oblasti, kdy garantem za přípravu této vyhlášky je Ministerstvo zdravotnictví, které tak činní za součinnosti dalších orgánů složených z odborníků. Možné uložení pokuty za spáchání přestupku je tak v souladu s Ústavním pořádkem ČR (výjimku lze stanovit pouze za naplnění kumulativních podmínek ve shora specifikovaném nálezu ÚS). Shodně dovodil NSS v usnesení rozšířeného senátu ze dne 3.4.2012 č.j. 8 As 6/2011-120 mj. dle kterého rámcová úprava povinnosti fyzických osob podrobit se povinnému očkování odpovídá ústavněprávním požadavkům (čl. 4 odst. 1 a odst. 4 LZPS), přičemž za nesplnění povinnosti lze uložit pokutu dle § 29 odst. 1 zákona o

přestupcích. Uvedené je tedy nejen v souladu s LZPS, nýbrž i s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

Námítku nezjištění možnosti kontraindikace či přirozené imunity soud neshledal důvodnou (i když z hlediska praktického vnímání dané záležitosti neodmítá názor žalobců). Žalovaný uvedl, že vycházel z ustanovení § 4 vyhlášky, dle které není zakotvena povinnost podrobit se imunologickému vyšetření před očkováním vůči v něm uvedeným infekčním onemocněním. Nesouhlas s danou námítkou žalobců opřel žalovaný i o argument, že ze zprávy ošetřující lékařky nezletilé vyplývá, že se jedná o zdravé dítě, u kterého neexistuje žádná kontraindikace očkování. Zákon o ochraně veřejného zdraví sice v § 46 odst. 2 stanoví, že před provedením pravidelného a zvláštního očkování je fyzická osoba povinna podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem vyšetření stavu imunity (odolnosti). Pravidelné a zvláštní očkování se neprovede při zjištění imunity vůči infekci nebo zjištění zdravotního stavu, který brání podání očkovací látky (trvalá kontraindikace). O těchto skutečnostech zdravotnické zařízení vystaví fyzické osobě potvrzení a důvod upuštění od očkování zapíše do zdravotnické dokumentace. Vyhláška však k aplikaci hexavalentní očkovací látky nestanoví povinnost podrobit se imunologickému vyšetření a proto není zákonem uložená povinnost zjišťovat kontraindikaci na tento typ očkovací látky.

Námítku absence řádného poučení o rizicích a důsledcích očkování a alternativách k němu soud výkladem zákona a mezinárodních úmluv *stricto sensu* shledává důvodnou. Zákon o ochraně veřejného zdraví zcela jasně stanoví povinnosti jedinců podstoupit očkování, přičemž k provedení zmocnil vyhlášku, která uvádí výčet infekčních onemocnění a termíny k aplikaci hexavalentní očkovací látky. Článek 5 Úmluvy o biomedicině stanoví, že kterýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví je možno provést pouze za podmínky, že k němu dotčená osoba poskytla svobodný a informovaný souhlas. Tato osoba musí být předem řádně informována o účelu a povaze zákroku, jakož i o jeho důsledcích a rizicích. Dotčená osoba může kdykoli svobodně svůj souhlas odvolat. V čl. 26 Úmluvy je řešeno omezení výkonu práv, dle kterého 1. Žádná omezení nelze uplatnit na výkon práv a ochranných ustanovení obsažených v této Úmluvě kromě těch, která stanoví zákon a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu bezpečnosti veřejnosti, předcházení trestné činnosti, ochrany veřejného zdraví nebo ochrany práv a svobod jiných. Dle odst. 2. omezení podle předchozího odstavce se nesmí týkat článků 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20 a 21. Z výše uvedeného tedy zcela jednoznačně vyplývá, že pokud je to nezbytné v demokratické společnosti pro zachování ochrany např. veřejného zdraví, pak lze zákonem omezit výkon práv jednotlivců, mj. i stanovit povinnost podrobit se povinnému očkování. Výkladem zákona v souladu s příslušnými mezinárodními Úmluvami je pak zcela nepochybně žádoucí, aby jednotlivci byli zcela, jasně a konkrétně poučení o všech rizicích spojených s očkováním, nicméně nelze v praxi požadovat po praktických lékařích, aby ústní formou široce poučovali každého pacienta o povaze a rizicích infekčních onemocnění, o povaze vakcíny a zjištěných rizicích a o možných následcích. Biomedicína jako každá věda podléhá vývoji, kdy informace podaná pacientovi v praxi nemusí být absolutně pravdivá a tedy i aktuální následující den, přičemž nelze plošně reagovat na všechny změny ve vývoji a výzkumu. Informace o povaze, možných rizicích aj. důsledcích hexavalentní očkovací látky lze nalézt v odborných knihách, odborných člancích publikovaných na internetu, kterých je velké množství. Bylo by však nanejvýš žádoucí, aby byly poskytnuty souhrnné zkrácené informace týkající se očkovací látky (např. listinnou formou), a to např. prostřednictvím praktického lékaře, přičemž v těchto by byl odkaz na podrobnější informace vydané příslušným orgánem státní správy, který lze nalézt na veřejně přístupných místech. Tento přístup by byl nanejvýš korektní a žádoucí s ohledem na stanovení povinnosti ze strany státu podrobit se očkování, kdy zcela nepochybně se jedná o invazivní zásah do těla jedince, zasahující jeho tělesnou integritu, daný zákrok je zásahem do

přirozených práv jedince. Nelze souhlasit s výkladem práva ve smyslu, že pokud zákon nestanoví výslovně poučovací povinnost týkající se hexavalentní očkovací látky, pak stát není k tomuto kroku povinen. Z úmluvy o biomedicíně vyplývá, že lze výkon práv v určitých případech omezit, přičemž pod toto omezení lze podřadit i čl. 5 Úmluvy, dle kterého kterýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví je možno provést pouze za podmínky, že k němu dotčená osoba poskytla svobodný a informovaný souhlas. Tato osoba musí být předem řádně informována o účelu a povaze zákroku, jakož i o jeho důsledcích a rizicích. Dotčená osoba může kdykoli svobodně svůj souhlas odvolat. Výkladem Úmluvy lze dovodit, že za daných podmínek lze omezit poskytnutí svobodného a informovaného souhlasu, pokud je to nezbytné např. k ochraně veřejného pořádku, zdraví a bezpečnosti osob. **Toto omezení však nezabavuje povinnost státu v souladu s Úmluvou informovat o povaze zákroku a poskytnout fundované informace příjemci.**

Tedy nelze souhlasit s výkladem žalované, že pokud zákon neukládá informační povinnost ohledně povahy zákroku, pak není povinen příjemce informovat. Takový výklad by nebyl souladný se zásady a principy demokratického právního státu, neboť by docházelo k zásahu do přirozených práv člověka, možnost činit si vlastní úsudek, svobodně myslet a rozvíjet se, jako být informován o restrikcích týkajících se narušení tělesné integrity jedince.

Další námitkou byla nepřiměřenost uložené pokuty. Podle ust. § 29 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb. a odst. 2 za přestupek podle odst. 1 písm. f) lze uložit pokutu až do výše 10.000,- Kč. Žalovaným byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně uložena pokuta ve výši 6.000,- Kč. V rozhodnutí žalovaného pak bylo toto změněno tak, že byla pokuta snížena na částku 4.000,- Kč. Žalovaný odůvodnil tento postup ve svém rozhodnutí posouzením pohnutek žalobců, kdy jednali v nejlepším zájmu dítěte a zhodnotil i to, že jsou bezúhonní. Soud považuje uložení pokuty za rozpornou se shora specifikovaným nálezem Ústavního soudu. Jak shora soud uvedl, z žaloby nevyplývá, že by žalobci brojili proti státem uloženým povinnostem bez jakýchkoliv ospravedlnitelných důvodů. Konzistentnost při setrvání jejich názorů deklaruje i množství podaných opravných prostředků, kdy se se svým názorem obrátili i na Ústavní soud, přesvědčení, že jejich primárním cílem není brojení proti státem uloženým povinnostem, z jejich jednání není patrné, že by pohrdali snahou státu o ochranu občanů před infekčními nemocemi. **Žalobci svými argumenty naplnili všechny kumulativně stanovené požadavky stanovené nálezem ÚS a jak plyne z jiného nálezu ÚS vydaného pod sp.zn. III.ÚS 449/06 v takovém případě musí orgán veřejné moci vzít v potaz výjimečné stěžovatelem tvrzené důvody toho, proč se odmítl podrobit očkování a v případě existence okolností, zásadně hovořících pro zachování autonomie dané osoby pak orgán veřejné moci nesmí povinnost podrobit se očkování sankcionovat či jinak vynucovat. Pro shora uvedené soud uzavřel, že žaloba je důvodná a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.**

Žalobci namítali rovněž skutečnost, že pokuta byla uložena jim oběma v četně náhrady nákladů správního řízení. Soud v této souvislosti odkazuje na ust. § 34 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, který stanoví, že rodičovská zodpovědnost náleží oběma rodičům. Oba rodiče jsou při výkonu rodičovských práv povinni chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání a vykonávat nad ním dohled odpovídající stupni jeho vývoje. Odpovědnost rodičů je dána ve stejném rozsahu a z toho je dáno, že splnění povinnosti měl zajistit kterýkoli z rodičů. Znamená to, že pokuta byla za spáchání přestupku uložena oběma rodičům, neboť jejich odpovědnost je stejná. S ohledem na shora uvedené je však námitka žalobců irelevantní, neboť rozhodnutí žalované bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Soud napadené rozhodnutí zrušil podle ust. § 78 odst. 1 a 4 s.ř.s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, jak je ve výroku rozsudku uvedeno. Žalobci měli ve věci úspěch, proto jim byla přiznána náhrada nákladů řízení, která spočívá v odměně advokáta. Odměna byla přiznána za dva úkony právní služby podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 a § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), po 3.100,- Kč. Jedná se o převzetí věci a podání kasační stížnosti. Za dva úkony právní služby byla přiznána náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu po 300,- Kč. Zástupce žalobců prokázal, že je plátcem DPH, proto byla odměna zvýšena o daň ve výši 1.428,- Kč. Odměna činí celkem 8.228,- Kč. Žalobcům byla přiznána náhrada nákladů řízení za uhrazený soudní poplatek z žaloby ve výši 2.000,- Kč a z podané kasační stížnosti ve výši 5.000,- Kč. Celkem činí náhrada nákladů řízení částku 15.228,- Kč, kterou je povinen žalovaný uhradit k rukám právního zástupce žalobců do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku l z e podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 s.ř.s. kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem dle ust. § 105 odst. 2 s.ř.s.

Kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení je nepřijatelná.

V Praze dne 29. dubna 2016

Mgr. Dana Č e r n o v s k á v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Bartoňová